

04 Functional Programming met Arrays

Inhoud

- Functioneel programmeren
- Arrays
 - Herhaling
 - map / filter / reduce
- Maps
- Sets
- Rest en spread operator

Functioneel programmeren

Functional programming is the process of building software by composing pure functions, avoiding shared state, mutable data, and side-effects. Functional programming is declarative rather than imperative, and application state flows through pure functions.

https://medium.com/javascript-scene/master-the-javascript-interview-what-is-functional-programming-7f218c68b3a0

Pure functions

- Een pure functie is een voorspelbare functie
 - Als je de functie aanroept krijg je met dezelfde input, steeds dezelfde output
 - Geen side-effects (DOM manipulatie, externe variabelen wijzigen,...)
- In een programma kan je de aanroep naar een pure functie vervangen door het resultaat van de functie aanroep zonder de werking van het programma te veranderen
- Een pure functie heeft **altijd** een return statement.

Shared state

 Een shared state is elke variabele of object die bestaat in een gedeelde scope of die wordt doorgegeven naar een andere scope

```
// Een gedeelde variabele creëren
let gedeeldeVariabele = 0;
function verhogen(){
  gedeeldeVariabele += 1;
function verdubbelen(){
  gedeeldeVariabele *= 2;
verhogen();
console.log(gedeeldeVariabele);
verdubbelen();
console.log(gedeeldeVariabele);
```


Mutable vs Immutable objecten

- Een immutable (onveranderlijk) object is een object dat, na creatie, niet meer kan gewijzigd worden.
 - Een mutable (veranderlijk) object kan wel gewijzigd worden
- Als we een shared state object muteren kan dit een onvoorspelbaar/ongewenst effect hebben op ons programma
- We willen dus zoveel mogelijk onveranderlijke data.
 - Dit kunnen we door wijzigingen steeds door te voeren op kopies zodat de originele waarde behouden blijft

Mutable vs Immutable objecten

```
// Een array maken (muteerbaar)
const hobbies = [
   'programmeren',
   'gamen',
                            Muteert de
   'voetbal'
                            originele data
];
const omgekeerdeHobbies =
hobbies.reverse();
console.log(omgekeerdeHobbies);
//['voetbal', 'gamen', 'voetbal']
console.log(hobbies);
//['voetbal', 'gamen', 'voetbal']
```

```
// Een string maken (niet-muteerbaar)
const origineel = "Ik ben niet muteerbaar";
const gewijzigd = origineel.replace("Ik ben
niet muteerbaar", "Ik ben gewijzigd");
console.log(gewijzigd);
// "Ik ben gewijzigd"
console.log(origineel);
// "Ik ben niet muteerbaar"
```

Muteert de originele data niet, maakt een kopie en past aan

Side-effects

- Een side effect is iedere verandering aan de toestand van een applicatie die zichtbaar is buiten de opgeroepen functie (behalve de return waarde).
 - Aanpassen van een externe variable/object
 - Loggen naar de console
 - Schrijven naar het scherm/een bestand/het netwerk
 - Oproepen van een extern process
- Side-effects dienen vermeden te worden in functional programming. Dit zorgt voor verstaanbare code die makkelijker te testen valt.

Declaratief vs Imperatief

- Imperatief
 - Focust op 'hoe' een programma functioneert. Bestaat uit een beschrijving van de verschillende uit te voeren stappen om een resultaat te bereiken: flow control.
 - Programma bevat veel details
- Declaratief
 - Focust op 'wat' een programma moet bekomen, zonder te specifiëren hoe dit moet bekomen worden (meer black box).
 Beschrijving van de data-flow
 - Maakt gebruik van bestaande functies om de complexheid te verminderen

Declaratief vs Imperatief

Imperatief

Declaratief

```
const arr = ["een", "twee", "drie"];
                                             const arr = ["een", "twee", "drie"];
function zoek(waarde) {
                                             /* We maken gebruik van de indexOf
                                             methode van een array.
 for (let i = 0; i < arr.length; i++) {</pre>
                                             Hoe deze te werk gaat maakt ons niet
    if(arr[i] === waarde)
                                             uit. */
     return i;
 return -1;
zoek("twee"); //1
                                             arr.indexOf("twee"); //1
zoek("zes"); //-1
                                             arr.indexOf("zes"); //-1
```


Samenvatting

- Functioneel programmeren staat voor
 - Pure functies zonder shared state en side-effects
 - Onveranderlijke data tegen over veranderlijke data
 - Declaratieve stijl boven imperatieve stijl
- Dit komt vooral naar voor bij de ES6 array functies
 - Map
 - Filter
 - Reduce

04 Functional Programming met Arrays

Arrays

 Pas in index.html van 04thCollectionsStarter de link aan naar herhaling.js

```
<script src="js/herhaling.js"></script>
```



```
// Een lege array creëren
let leeg1 = new Array();
let leeg2 = [];
// Initiële elementen opgeven
let fruit = ['apple', 'pear', 'lemon'];
// Individuele elementen gebruiken
console.log(fruit[1]); // pear
// Een element vervangen
fruit[2] = 'kiwi';
// Een nieuw element toevoegen
fruit[3] = 'grape';
// Het aantal elementen weergeven
console.log(fruit.length); // 4
// De ganse array tonen
console.log(fruit); // ["apple", "pear", "kiwi", "grape"]
```



```
// Een array kan elementen van verschillende types bijhouden
let arr = [
'apple',
{ firstname: 'Jan', lastname: 'Janssens' },
true,
function() {
console.log(`Hello!`);
// de firstname laten zien van het element op positie 1
console.log(arr[1].firstname); // Jan
// de functie gebruiken op positie 3
arr[3](); // Hello!
```



```
// pop verwijdert het laatste element en retourneert het
console.log(fruit.pop()); // grape

// push voegt een nieuw element achteraan toe
fruit.push('melon');
console.log(fruit); // ["apple", "pear", "kiwi", "melon"]

// shift verwijdert het eerste element en retourneert het
console.log(fruit.shift()); // apple

// met unshift kan je een element vooraan de array toevoegen
fruit.unshift('orange');
console.log(fruit); // ["orange", "pear", "kiwi", "melon"]
```


Arrays – Herhaling – Lussen

```
// De klassieke manier
for (let i = 0; i < fruit.length; i++) {
      console.log(fruit[i]);
}

// Nog een manier met behulp van for-of
for(let element of fruit){
    console.log(element);
}

// orange
// pear
// kiwi
// melon</pre>
```



```
// Elementen verwijderen
// Verwijder het element op positie 1
delete fruit[1];
console.log(fruit); // ["orange", empty, "kiwi", "melon"]
// De functie splice
// Verwijder 2 elementen vertrekkend van positie 1 en voeg "pineapple",
// "strawberry", "blueberry" in
// De verwijderde elementen worden geretourneerd
console.log(fruit.splice(1, 2, 'pineapple', 'strawberry', 'blueberry'));
// [empty, "kiwi"]
console.log(fruit);
// ["orange", "pineapple", "strawberry", "blueberry", "melon"]
// De functie slice retourneert een nieuwe array waarbij alle items
// gekopieerd worden
// vanaf de startindex tot (niet tot en met) de eindindex
console.log(fruit.slice(2, 5)); // ["strawberry", "blueberry", "melon"]
```



```
// Zoeken in een array
// De functie indexOf(item, from) zoekt naar item startend van positie
// from (default waarde 0)
// en retourneert de index waar het gezochte item gevonden werd. Anders
wordt er -1 geretourneerd
console.log(fruit.indexOf('blueberry')); // 3
console.log(fruit.indexOf('orange')); // -1
// De functie lastIndexOf(item, from) doet hetzelfde maar zoekt van
// rechts naar links
console.log(fruit.lastIndexOf('blueberry')); // 3
console.log(fruit.lastIndexOf('orange')); // -1
// De functie includes(item, from) zoekt naar item startend van positie
// from en retourneert true wanneer het gezochte item werd gevonden
console.log(fruit.includes('blueberry')); // true
console.log(fruit.includes('blueberry', 4)); // false
console.log(fruit.includes('orange')); // false
```



```
// De functie reverse keert de volgorde van de elementen in de array om
fruit.reverse();
console.log(fruit);
// ["strawberry", "pineapple", "blueberry", "orange", "melon"]
// De functie split splitst de meegegeven string op in stukken
// op basis van het opgegeven scheidingsteken
let namen = 'Bilbo, Gandalf, Nazgul';
let arrNamen1 = namen.split(',');
console.log(arrNamen1); // ["Bilbo", " Gandalf", " Nazgul"]
// De split methode heeft een optioneel tweede argument,
// namelijk de maximumlengte van de array
// Als dit tweede argument opgegeven wordt,
// worden alle extra elementen genegeerd;
let arrNamen2 = namen.split(',', 2);
console.log(arrNamen2); // ["Bilbo", " Gandalf"]
let str = 'test';
console.log(str.split('')); // ["t", "e", "s", "t"]
```



```
// De functie join is de omgekeerde bewerking.
// De functie join creëert een join waarbij
// de items gescheiden worden door het opgegeven scheidingsteken
let arrNamen3 = ['Bilbo', 'Gandalf', 'Nazgul'];
let strNamen3 = arrNamen3.join(';');
console.log(strNamen3); // Bilbo;Gandalf;Nazgul
```


Callback functies

- ES6 voorziet een aantal geavanceerde methodes voor arrays.
- Deze werken met het concept van een callback functie
- Een callback functie, is een functie die wordt uitgevoerd
 NADAT een andere functie klaar is.
- Dit zagen we reeds kort bij het afhandelen van event

```
button.addEventListener('click', callBackFunction);

callBackFunction wordt uitgevoerd NADAT de click functie klaar is
```


Callback functies

doHomework('math', alertFinished);

```
function doHomework(subject, callback) {
  console.log(`Starting my ${subject} homework.`);
  callback();
}

function alertFinished(){
  console.log('Finished my homework');
}
```

Een functie wordt aangemaakt die een callback functie als parameter verwacht.

De functie eindigt met het oproepen van de callback functie

Definitie van de callback functie

Oproepen van de originele functie, die een 2de (callback)functie meegeeft als argument – deze wordt niet direct opgeroepen

Map - Filter - Reduce

 Map, Filter en Reduce zijn geavanceerde methodes van de Array die de functionele programmeerstijl onderschrijven aan de hand van een callback functie

Map

- Als je een bewerking wil toepassen op ieder element van een array en een bewerkte kopie van de originele array terug wil krijgen.
- Filter
 - Als je al een array hebt en je wil de elementen uit de array die aan bepaalde criteria voldoen
- Reduce
 - Als je al een array hebt en je wil de elementen uit de array gebruiken om iets nieuws te berekenen

Map – Filter - Reduce

- Deze geavanceerde methodes verwachten dat we een callback functie meegeven
- De callback functie wordt opgeroepen voor ieder item in de array
- Bij iedere iteratie krijgt de functie automatisch een aantal argumenten mee
 - Value de huidige waarde tijdens de iteratie
 - Index de huidige index (teller) van de iteratie
 - Array een kopie van de hele array

```
arr.map(callbackFunctie);
function callbackFunctie(value, index, array) {
}
```

```
//de inline versie met een anonieme functie
arr.map(function(value, index, array) {
});
```

```
//de arrow notatie
arr.map((value, index, array) => {});
```


Map – Filter - Reduce

 Pas in index.html van 04thCollectionsStarter de link aan naar mapFilterReduce.js

```
<script src="js/mapFilterReduce.js"></script>
```


Map - Filter - Reduce

 Alle voorbeelden zijn gebaseerd op de volgende data:

(index)	name	size	weight
0	"cat"	"small"	5
1	"dog"	"small"	10
2	"lion"	"medium"	150
3	"elephant"	"big"	5000

```
const animals = [
    name: 'cat',
    size: 'small',
    weight: 5
    name: 'dog',
    size: 'small',
    weight: 10
  },
    name: 'lion',
    size: 'medium',
    weight: 150
    name: 'elephant',
    size: 'big',
    weight: 5000
];
```


Map

```
// Voorbeeld 1: We willen een array met de namen van de dieren
// for - lus
let animal_names_1 = [];
for (let i = 0; i < animals.length; i++) {</pre>
     animal_names_1.push(animals[i].name);
console.log(animal_names_1); // ["cat", "dog", "lion", "elephant"]
// map
let animal names 2 = animals.map(callbackFunction);
function callbackfunction(value, index, array) {
 return value.name;
console.log(animal_names_2); // ["cat", "dog", "lion", "elephant"]
```


Map

```
// map - arrow callback functie
let animal names 2 = animals.map((value, index, array) => {
    return value.name;
});
console.log(animal_names_2); // ["cat", "dog", "lion", "elephant"]
// omdat er geen gebruik gemaakt wordt van index en array
// had je dit ook als volgt kunnen schrijven
let animal names 3 = animals.map(value => {
   return value.name;
});
console.log(animal_names_3); // ["cat", "dog", "lion", "elephant"]
// of simpelweg
let animal names 4 = animals.map(value => value.name);
console.log(animal_names_4); // ["cat", "dog", "lion", "elephant"]
```


Filter

```
// Voorbeeld 2: We willen een array met de kleine dieren
// for - lus
let small animals 1 = [];
for (let i = 0; i < animals.length; i++) {</pre>
     if (animals[i].size === 'small') {
         small animals 1.push(animals[i]);
console.log(small animals 1); // [{name: "cat", size: "small", weight: 5}, {name:
"dog", size: "small", weight: 10}]
// filter
let small_animals_2 = animals.filter((value, index, array) => {
    return value.size === 'small';
});
console.log(small_animals_2); // [{name: "cat", size: "small", weight: 5}, {name:
"dog", size: "small", weight: 10}]
// omdat er geen gebruik gemaakt wordt van index en array
// had je dit ook als volgt kunnen schrijven
let small_animals_3 = animals.filter(value => {
    return value.size === 'small';
});
console.log(small_animals_3); // [{name: "cat", size: "small", weight: 5}, {name:
"dog", size: "small", weight: 10}]
```


Reduce

```
// Voorbeeld 3: We willen de totale som van de gewichten
// van de dieren kennen
// for - lus
let total weight 1 = 0;
for (let i = 0; i < animals.length; i++) {</pre>
     total weight 1 += animals[i].weight;
console.log(total weight 1); // 5165
// reduce
let total_weight_2 = animals.reduce((result, value, index, array) => {
return (result += value.weight);}, 0);
console.log(total weight 2); // 5165
// omdat er geen gebruik gemaakt wordt van index en array
// had je dit ook als volgt kunnen schrijven
let total_weight_3 = animals.reduce((result, value) => {
return (result += value.weight);}, 0);
console.log(total weight 3); // 5165
```


Reduce - Hoe werkt dit?

Iteratie	Huidig result	Value (huidige waarde)	Nieuw Result
1	0	5	5
2	5	10	15
3	15	150	165
4	165	5000	5165

 Hoe kan je de code omvormen zodat het gewicht van de olifant niet meegerekend wordt?

```
let total_weight_4 = animals.reduce((result, value) => {
  return (value.name === 'elephant' ? result : result + value.weight);
}, 0);
console.log(total_weight_4); // 165
```


Arrays – geavanceerde methodes

 Pas in index.html van 04thCollectionsStarter de link aan naar advanced.js

```
<script src="js/advanced.js"></script>
```


Arrays – geavanceerde methodes

```
// De klassieke manier van itereren
for (let i = 0; i < fruit.length; i++) {</pre>
     console.log(fruit[i]);
// Nog een manier met behulp van de geavanceerde methode: forEach
fruit.forEach(function(element) {
     console.log(element);
});
// orange
// pear
// kiwi
// melon
// Hetzelfde maar korter met behulp van arrow functies
fruit.forEach((element) => console.log(element));
// Idem. Als er maar één parameter is moeten er geen ronde haakjes staan
// rond de parameter
fruit.forEach(element => console.log(element));
```


Arrays – geavanceerde methodes

```
// De meest algemene vorm van forEach
fruit.forEach((item, index, array) => {
    console.log(`${item} is at index ${index} in ${array}`);
});
// orange is at index 0 in orange,pear,kiwi,melon
// pear is at index 1 in orange,pear,kiwi,melon
// kiwi is at index 2 in orange,pear,kiwi,melon
// melon is at index 3 in orange,pear,kiwi,melon
```


Arrays – geavanceerde methodes

```
// Stel dat we een array van objecten hebben.
// Hoe kunnen we een object terugvinden
// dat aan een specifieke voorwaarde voldoet
const users = [
{ id: 1, firstname: 'Jan', lastname: 'Janssens' },
{ id: 2, firstname: 'Eva', lastname: 'De Smet' },
{ id: 3, firstname: 'Pieter', lastname: 'Martens' }
];
const user = users.find(item => item.id === 1);
console.log(user); // {id: 1, firstname: "Jan", lastname: "Janssens"}
// De functie findIndex werkt analoog maar retourneert de index
const indexuser = users.findIndex(item => item.id === 1);
console.log(indexuser); // 0
```


Arrays – geavanceerde methodes

```
// De functie sort sorteert de items van de array als strings by default
console.log(fruit.sort());
// ["blueberry", "melon", "orange", "pineapple", "strawberry"]
// Stel dat je je eigen sorteermethode wil meegeven, dan kan dat als volgt
// Je moet zelf een functie compare voorzien
// Algemene syntax van de functie compare
// function compare(a, b) {
// if (a > b) return 1; --> een positief getal betekent dat a groter is dan b
// if (a == b) return 0;
// if (a < b) return -1; --> een negatief getal betekent dat a kleiner is dan b
// }
// Stel dat we de strings willen sorteren op aantal letters
function sorterenOpAantalLetters(a, b) {
      if (a.length > b.length) return 1;
      if (a.length === b.length) return 0;
      if (a.length < b.length) return -1;</pre>
console.log(fruit.sort(sorterenOpAantalLetters));
// ["melon", "orange", "blueberry", "pineapple", "strawberry"]
```


Arrays – geavanceerde methodes

```
// Je kan het voorgaande ook verkort schrijven als
fruit.sort(function(a, b) {
     if (a.length > b.length) return 1;
     if (a.length === b.length) return 0;
     if (a.length < b.length) return -1;</pre>
});
console.log(fruit);
// ["melon", "orange", "blueberry", "pineapple", "strawberry"]
// Het voorgaande kan je nog korter schrijven als volgt
// a.length > b.length => a.length - b.length > 0
// --> een positief getal betekent dat a groter is dan b
// a.length === b.length => a.length - b.length is 0
// a.length < b.length => a.length - b.length < 0</pre>
// --> een negatief getal betekent dat a kleiner is dan b
fruit.sort((a, b) => a.length - b.length);
console.log(fruit);
// ["melon", "orange", "blueberry", "pineapple", "strawberry"]
```

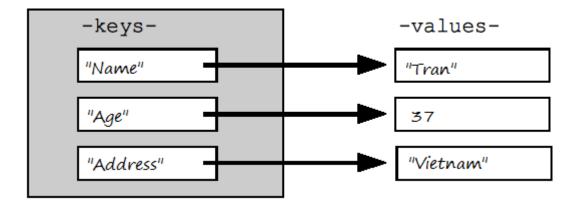

04 Functional Programming met Arrays

Maps

 Een map is vergelijkbaar met een object literal. Het belangrijke verschil is dat de keys van om het even welk type kunnen zijn

- De belangrijkste methodes zijn
 - new Map() creëert de map
 - map.set(key, value) slaat de tuple (key, value) op in de map
 - map.get(key) retourneert de value die hoort bij de key. Als de key niet bestaat wordt undefined geretourneerd.
 - map.has(key) retourneert true als de key bestaat, anders false
 - map.delete(key) verwijdert de value met de overeenkomstige key uit de map
 - map.clear() maakt de map leeg
 - map.size retourneert het aantal elementen in de map

 Pas in index.html van 04thCollectionsStarter de link aan naar maps.js

```
<script src="js/maps.js"></script>
```



```
let results1 = new Map();
results1.set('Club Brugge', 64);
results1.set('Anderlecht', 52);
results1.set('Charleroi', 51);
console.log(results1.get('Club Brugge')); // 64
console.log(results1.size); // 3
console.log(results1.has('Charleroi')); // true
results1.clear();
console.log(results1); // Map(0) {}
// Er kan ook gebruik gemaakt worden van chaining
let results2 = new Map();
results2
.set('Club Brugge', 64)
.set('Anderlecht', 52)
.set('Charleroi', 51);
console.log(results2.get('Club Brugge')); // 64
console.log(results2.size); // 3
```


 We kunnen ook een Map creëren op basis van een array die wordt doorgegeven. Dit is volledig analoog met het voorgaande

```
let results3 = new Map([
['Club Brugge', 64],
['Anderlecht', 52],
['Charleroi', 51]
]);
console.log(results3.get('Anderlecht')); // 52
console.log(results3.size); // 3
```


 Het belangrijke verschil tussen een Map en een object literal is dat maps ook objecten kunnen hebben als keys

```
let results4 = new Map();
let p1 = { team: 'Club Brugge', trainer: 'Leko' };
let p2 = { team: 'Anderlecht', trainer: 'Vanhaezebroeck' };
let p3 = { team: 'Charleroi', trainer: 'Mazzu' };

results4.set(p1, 64);
results4.set(p2, 52);
results4.set(p3, 51);

console.log(results4.get(p1)); // 64
console.log(results4); // 3
let p4 = { team: 'Club Brugge', trainer: 'Leko' };
console.log(results4.get(p4)); // undefined
```


- Om de keys van een map te vergelijken wordt er gebruik gemaakt van het algoritme SameValueZero
- Het werkt op ongeveer dezelfde manier als ===
 - Het verschil is dat NaN wordt beschouwd als gelijk aan NaN
 - We kunnen dus NaN ook gebruiken als key

Nogmaals met de array manier

```
let results5 = new Map([[p1, 64], [p2, 52], [p3, 51]]);
console.log(results5.get(p2)); // 52
console.log(results5.size); // 3
```


 Om te itereren over een map kunnen we itereren over de keys

```
for (let player of results5.keys()) {
    console.log(player);
}
// {team: "Club Brugge", trainer: "Leko"}
// {team: "Anderlecht", trainer: "Vanhaezebroeck"}
// {team: "Charleroi", trainer: "Mazzu"}
```

Of over de values

```
for (let v of results5.values()) {
    console.log(v);
}
// 64
// 52
// 51
```


We kunnen ook itereren over de [key, value] paren

```
// Itereren over [key, value] entries
for (let [k, v] of results5) {
      console.log(`club = ${k.team}, trainer = ${k.trainer}, punten = ${v}`);
}
// club = Club Brugge, trainer = Leko, punten = 64
// club = Anderlecht, trainer = Vanhaezebroeck, punten = 52
// club = Charleroi, trainer = Mazzu, punten = 51
```

Voorgaande is een verkorte schrijfwijze van het volgende

```
for (let [k, v] of results5.entries()) {
    console.log(`club = ${k.team}, trainer = ${k.trainer}, punten = ${v}`);
}
// club = Club Brugge, trainer = Leko, punten = 64
// club = Anderlecht, trainer = Vanhaezebroeck, punten = 52
// club = Charleroi, trainer = Mazzu, punten = 51
```


We kunnen ook gebruik maken van de forEach

```
// Je kan ook gebruik maken van forEach
results5.forEach((value, key, map) => {
  console.log(`club = ${key.team}, trainer = ${key.trainer}, punten = ${value}`);
});
// club = Club Brugge, trainer = Leko, punten = 64
// club = Anderlecht, trainer = Vanhaezebroeck, punten = 52
// club = Charleroi, trainer = Mazzu, punten = 51
```


04 Functional Programming met Arrays

Sets

- Een set is een collectie van waarden, waarbij elke waarde maar 1 keer mag voorkomen
- Belangrijkste methodes
 - new Set(iterable) creëert een set, eventueel vertrekkend van een array van waarden
 - set.add(value) voegt de value toe aan de set. De set wordt geretourneerd
 - set.delete(value) verwijdert de value. Retourneert true als de value bestond, anders false
 - set.has(value) retourneert true als de value bestaat in de set, anders false
 - set.clear() maakt de set leeg
 - set.size retourneert het aantal elementen in de set

 Pas in index.html van 04thCollectionsStarter de link aan naar sets.js

```
<script src="js/sets.js"></script>
```


 Als we waarden toevoegen aan een set, zullen er enkel unieke waarden worden bijgehouden.

```
let set = new Set();

let john = { firstname: "John", lastname: "Williams" };
let pete = { firstname: "Pete", lastname: "Johnsons" };
let mary = { firstname: "Mary", lastname: "Stevens" };

set.add(john);
set.add(pete);
set.add(mary);
set.add(john);
set.add(mary);

// De set houdt enkel de unieke waarden bij
console.log(set.size); // 3
```


Itereren over een set kan met de for-of (meest gebruikt)

```
for (let user of set) {
     console.log(`${user.firstname} ${user.lastname}`);
}
// John Williams
// Pete Johnsons
// Mary Stevens
```

• Of itereren over de keys met de for-of

```
for (let user of set.keys()) {
     console.log(`${user.firstname} ${user.lastname}`);
}
// John Williams
// Pete Johnsons
// Mary Stevens
```


 We kunnen ook itereren over de values. Dit is hetzelfde als over de keys, dient voor compabiliteit met Map

```
for (let user of set.values()) {
      console.log(`${user.firstname} ${user.lastname}`);
}
// John Williams
// Pete Johnsons
// Mary Stevens
```

Of itereren over de [key,value] paren

```
for (let [k, v] of set.entries()) {
    console.log(`key = ${k.firstname} ${k.lastname}, value = ${v.firstname}
${v.lastname}`);
}
// key = John Williams, value = John Williams
// key = Pete Johnsons, value = Pete Johnsons
// key = Mary Stevens, value = Mary Stevens
```


Rest en spread operator bij Map en Set

 Pas in index.html van 04thCollectionsStarter de link aan naar restAndSpread.js

<script src="js/restAndSpread.js"></script>

 De rest operator verzamelt de resterende elementen van een iterable in een array

```
// Voorbeeld
const [a, ...b] = ['Jan', 'Piet', 'Korneel', 'Steven', 'Maarten'];
console.log(b); // ["Piet", "Korneel", "Steven", "Maarten"]

// Nog een voorbeeld van de rest operator
function showName(lastname, ...firstnames) {
    const i = firstnames.reduce((initials, current) =>
        initials + current[0], '');
return `${i} ${lastname}`;
}

console.log(showName('Rowling', 'Joanne', 'Kathleen')); // JK Rowling
console.log(showName('Rubens', 'Pieter', 'Paul')); // PP Rubens
```


 De spread operator doet net het omgekeerde van de rest operator en vormt de items van een iterable om tot individuele elementen

```
console.log(Math.max(-1, 5, 11, 3)); // 11
// Het volgende werkt niet omdat de functie max niet werkt op arrays
console.log(Math.max([-1, 5, 11, 3])); // NaN
// De spread operator wordt gebruikt om dit probleem op te lossen
console.log(Math.max(...[-1, 5, 11, 3])); // 11
// In tegenstelling tot de rest operator, kan je de spread operator
// op een willekeurige plaats in de sequentie gebruiken
console.log(Math.max(-1, ...[-1, 5, 11], 3)); // 11
```



```
// Nog een voorbeeld
const arr1 = ['Jan', 'Piet'];
const arr2 = ['Joris', 'Korneel'];
const arr12 = [...arr1, ...arr2];
console.log(arr12); // ["Jan", "Piet", "Joris", "Korneel"]
// Een andere mogelijkheid
arr1.push(...arr2);
console.log(arr1); // ["Jan", "Piet", "Joris", "Korneel"]
// Nog een voorbeeld
const str = "Hello";
console.log([...str]); // ["H", "e", "l", "l", "o"]
```


 Met behulp van de spread operator kan je een iterable omvormen naar een array als volgt. Een set wordt omgevormd naar een array

```
const set = new Set([11, -1, 6]);
const arr = [...set];
console.log(arr); // [11, -1, 6]
```


- Op Arrays kan je de bewerkingen map() en filter() uitvoeren.
 Dit bestaat niet voor Maps. De oplossing gaat als volgt door de iterable in een tussenstap om te vormen naar een array
 - stap 1: Converteer de Map naar een Array van [key, value] paren
 - stap 2: Maak gebruik van map of filter op de Array
 - stap 3: Converteer het resultaat terug naar een Map

Voorbeeld: iedere ploeg krijgt 3 extra punten

```
const originalMap = new Map();
originalMap.set('Club Brugge', 64);
originalMap.set('Anderlecht', 52);
originalMap.set('Charleroi', 51);
console.log(originalMap);
// Map(3) {"Club Brugge" => 64, "Anderlecht" => 52, "Charleroi" => 51}

const mappedMap = new Map([...originalMap].map(([k, v]) => [k, v + 3]));
console.log(mappedMap);
// Map(3) {"Club Brugge" => 67, "Anderlecht" => 55, "Charleroi" => 54}
// stap 1 --> [...originalMap]
// stap 2 --> [...originalMap].map(([k, v]) => [k, v + 3]))
// stap 3 --> new Map([...originalMap].map(([k, v]) => [k, v + 3]))
```


Nog een voorbeeld, maar nu voor filter()

```
// Geef de ploegen met meer dan 60 punten
const filteredMap = new Map([...originalMap].filter(([k, v]) => v > 60));
console.log(filteredMap); // Map(1) {"Club Brugge" => 64}
// stap 1 --> [...originalMap]
// stap 2 --> [...originalMap].filter(([k, v]) => v > 60)
// stap 3 --> new Map([...originalMap].filter(([k, v]) => v > 60))
// Je kan de spread operator ook gebruiken om bijvoorbeeld
// maps te combineren
const anotherMap = new Map();
anotherMap.set('AA Gent', 47);
anotherMap.set('RC Genk', 44);
anotherMap.set('Standard', 41);
const combinedMap = new Map([...originalMap, ...anotherMap]);
console.log(combinedMap);
// Map(6) {"Club Brugge" => 64, "Anderlecht" => 52, "Charleroi" => 51,
// "AA Gent" => 47, "RC Genk" => 44, ...}
```

